

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Venditio voluntaria esse debet.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

venditione absolute negat: absoluta autem negatio, cum sit malignantis natura, omnem venditionem, etiam unicam negat: De vino, oleoque non negat absolute, sed solum sub nomine proventus.

Ad tertium: Cum in hoc ultimo loco veluti per occasionem dicat declaratio: *Nec utilitas ulla perveniat deinde intelligi juxta ipsam Constitutionem*, in qua per se lata est lex actus constitutio clarè dixerat: *Nec fructus qui reditum loco esse possint*: & eundem Constitutionis declarationem dixerat, non licere proventum: ergo eodem modo in hoc ultimo loco, sunt intelligenda verba declarationis de utilitate veluti habituali, non vtrò de valde lata, & semel per accidens contingente.

Hæc potius dubitando, quam affirmando dicta, sunt
 Quis. Nam ceterum ultimum iudicium sit, ut eo solatur
 R. P. Noster Generalis.

Secundus Casus.

De permutatione Mercis, cuius venditio sit prohibita.

11. Secunda Quæstio sic habet: In Sicilia adest ti-
gorosa prohibitio Summi Pontificis Urb. VII. quæ
incipit: *Regnum Sicilia ultra Phærum*, data 1633. die 28.
Ap. præfensi, & executoriata Panormi die 9. Julij 1633.
in virtute Sanctæ Obedientiæ, & sub pœna excommu-
nicationis latæ sententiæ, contra Ecclesiasticos machi-
nantes ea animantia, quæ ad colendam terram usui sunt,
boves, vacas, vitulos, virulâque. Atque super hæc
tota res rectis Delegati constituti ab eodem Pontifi-
ce, Archiepiscopi Panormitanus, & Messanenſis, atque
Episcopus Mazzarenſis. Porro Procurator cuiusdam
Monasterij, obtinuit facultatem ea occidendi in eus-
dem Monasterij usum: ita tamen coarctavit Delegati
facultatem, ut si quid forte carniû ipsi superfluum
esset, non venderet Sæcularibus, sed Ecclesiasticis,
idque sub eadem excommunicatione latæ sententiæ, &
in virtute sanctæ obedientiæ. Is ergo Procurator, ne
ementes Ecclesiasticos quærere coegerit, quod ipsi ex
machinis carniû superaret, dabat cuiusdam Macellarii
sæculari, ut is scilicet, sequenti, v. g. hebdomada red-
deret alterum tantum carniû, quantum accepisset:
sic fiebat, ut Monasterio carnes non deficerent, &
Procurator contra formam concessionis eas nequaquam
venderet. Legitimè id factum est, Quid si carnes
commutasset pro aliis rebus, vino, frumento, vestibus,
&c.

12. Profecto (præcise) ab aliis legibus in contrarium, vel inconvenientiis, quæ facile hac in re esse possunt, legitimè utramque pronuntio Ratio est quia

longè, ut diximus, diversa sunt, venditio, & permutatio. Cùm ergo ea prohibitio sit odiosa, atque aded restricti-

genda, de propriè dicta venditione meritò cam interpre-
tamur Meritò insuper. nam acceptâ pecuniâ carnes ven-

dere, est ipsissimam Macellariam artem exercere, quod non est, modo dicto, commutare. Idem autem non di-

ximus in præcedenti quæstione, si quidem ibi adfuit expressa legislatoris dispositio in contrarium, quæ hîc, ut

supponimus, non apparet. Neque item esset idem, si pro-
hiberentur vendinociva Reip. v. g. Pisces & terti, herbae

venenosa, frumentum corruptum: hæc enim neque ven-
dere, neque permutare tunc liceret, quia ex ipso fine

prohibitionis clarè apparet, ac præsumi debet eam comprehendere universaliter quamcunque onerosam transla-

tionem in album: (vide in simili Leth. cap. 21. dub. 1. num. 4.
& de Lug. s. 2. d. 26. sect. 3. num. 21.) & de hac præsumo

ptione loquitur Molina, *tom. 2. d. 396. n. 7.* dum ait, quoties res aliqua vendi prohibetur, censeri etiam permutari.

prohibitam.

11. *Difficili est quiri: & quidem voluntarie*

17. District of Columbia, D. C. 20001

Non enim potest cogi vendere rem suam, quia quilibet voluntarie debet de re propria disponere, Leg. Cov. lib. 3. var. c. 14. n. 1.

Excipe primò, tempore penuriæ, in hac enim potest quis à Superiore cogi, ut vendat frumentum, aliaque necessaria ad victum, vel vestitum: quando item Magistratus potest pretium iustum, spectatis omnibus circumstantiis, taxare, ac prohibere insuper, ne quis plus debito de rebus emat. Ita Doctores communiter, in cap. de empt.

Quid, si ij, qui frumento, v.g. abundant sint Ecclesiastici, poteruntne à prophanis Magistratu compelli?

Respondet, nequaquam. Sed à suo iudice Ecclesiastico tunc cogantur.

Quid, si hi requisiti negligant; Vel eodem requiri, propter distantiam, non concedatur? Respondet. Poterit nunc potestas secularis, quantum moderatè fieri potest, cogere. Ita plures apud Dian. p. 1. tract. 2. resol. 8. non quidem ex vi iurisdictionis, quia nulla pollent in Ecclesiasticos, sed ob summam, vel gravem necessitatem, sicuti vim vi repellendo potest summus Princeps coercere eosdem Ecclesiasticos, quando eorum libertas nocet Republicæ, nec remedium ab Ecclesiastico superiore impetrari potest. Ita Molin. l. 1. d. 3. 1. vers. 6. concl. vide Dian. ibid. resol. 7.

14. Excipe secundò: Quando quis publicè res suas exponit venales, neque enim potest, mihi iustum pretium solventi negare.

15. Excipe tertio: Ratione publicæ necessitatis, vel utilitatis. Hinc si domus, vel prædium necessarium est ad edificandam Ecclesiam, Hospitale, Monasterium, Scholas publicas, Palarium regium, viam publicam, &c. cogi à Principe potest Dominus, ut vendat, iusto tamen soluto pretio.

16. Excipe denique, quando nimis severè tractat Dominus servum, vel ad illicita servam cogit. Item quando unus ex Dominis cõsentiat vendere servum communem duorum aliqui, qui servum in libertatem vendicare velit. Hæc, & similia vide apud Molinam tom. 2. disp. 341.

Rem emens alienâ pecuniâ.

17. Dictum est sexto, in definitione emptionis (à te datis) id, quod amplè intelligendum est: nam etiam empta pecuniis alienis transferuntur in dominium Emptoris: quamvis, ut ex se certum est, non absolvatur emptor ab onere restitutionis alienæ pecuniæ, & damnorum fortè sequentium. Non sunt autem emptoris, quando pecuniæ sunt Ecclesiæ, Militis, Coniugis, denique Pupilli, & minoris respectu Tutoris, & Curatoris, quæ satis sit innuisse: vide Bonacinam de contr. l. 3. q. 2. p. 3. n. 29. aliò, que ab eodem citatos.

Arrham recipiens in venditione.

18. Dictum est denique septimò: (datis, vel dandis) intellige sive integrè, sive tantummodo partim: non raro enim datur pars pretij in venditione, sed non in arrham; id, quod pro diversis effectibus est diligenter advertendum. Explico clariùs, Quando duo de re vendenda conveniunt, duplici modo contingit, dari partem aliquam pecuniæ: Primò, ut sit pars pretij ob venditionem iam factam, & tunc debetur quidem præfixo ab illis tempore complementum pretij: at, quia perfecta fuit venditio, neuter potest rescire à contractu, debeturque gabella venditioni fortè imposita, & quidem illi Gabellario, qui tunc gabellis præest. Ita de Lugo tom. 3. de Iur. d. 26. sect. 1. n. 10.

Secundo modo, ut ea pecunia sit in signum faciendi postea venditionem, ea lege, ut qui dedit illam pecuniæ partem, eam amittat, si contractum perficere renuat; renuere tamen possit: atque hæc propriè dicitur arrha, quæ datur in securitatem eius, qui dubitat de alterius constantia. Gabella autem in hoc casu, postea, quando

fiet contractus, debetor; & quidem Gabellario, qui ex illis patet.

19. Petes: Hæc arrha, quæ datur in securitatem, debetne deinde, si perficitur venditio, computari in pretij, necne? Respondet, Id dependet ex voluntate trahentium. Certe in Regionibus nostris in pretij tem computari consuevit; si tamen alia sit contrahentium voluntas, servanda est, necdò ea pecuniæ pars non dat summum pretium iustum rei venditæ.

§. II. Quæ persona vendere, & emere possit, Remissio.

1. Quæ ratione Pupilli, Minores ex Molin. l. 1. d. 2. 2. 4. Martii, Vxoress ex Sanchez l. 1. d. 2. 2. 4. Martii, Religiosi, similèque vendere, & emere, & ceterosque contractus inire valeant, vide Lugo tom. 2. disp. 26. sect. 3. quoad exercendam negotiationem; quoad paupertatem lege eundem tom. 1. d. 3. per ram) An item se ipsum quis vendere, ex Fagund. de contr. lib. 2. cap. 1. vel Patres filium possit, vel Tutor, & Curator res Pupilli, & Minoris, l. non licet. & l. si empta. §. de ff. de contr. empt. & passim agitantur apud Sotum res. Nos autem omnia non admodum frequentia, & precipuè Iurisperitorum propria persequi non debemus, tas monet.

§. III De rebus, quæ vendi, vel emi possunt.

Hominis venditio.

1. Quæ ratione Viethiopes, & alios eiusmodi servos emere, & vendere in his nostris Regionibus vendi cõtingit, tuti sunt in conscientia. Ita Molin. tom. 1. disp. 341. Ratio est, quia quilibet venditor præsumitur bonus, habere ius ad vendendum.

2. Dixi (in nostris Regionibus) quia Mercatores quando in Æthiopia, vel alibi emunt, aliquando non excusantur à peccato, & ab onere restitutionis, si sunt moraliter certi, eos, quos emunt, esse vel præterea iusto captos; vel secundò, Nativitate servos, natos ab ancilla servæ, vel terribi, per iustam sententiam ob delictum condemnatos ad perpetuè servitutem, quartò, iusta emptione in servitutem redactos, qui sunt quatuor capita inducentia legitimam servitutem. Fagund. de contr. l. 2. c. 2. finè.

Venditio Officiorum.

3. Non solum Principes supremi, sed etiam quilibet Princeps Regi subditus, Dux, Marchio, &c. Imperatores, & Civitatumque Prætores possunt vendere Officia secularia, Officia, inquam, quæ absolute ipsorum sunt, vel ipsis absolute data. Ita S. Thom. opusc. 2. 1. d. 4. c. 1. de off. Brabantie; Azor. l. 3. l. 8. cap. 7. q. 3. Valquez opusc. 2. 1. d. 4. c. 2. §. 3. dub. 14. Less. cap. 32. dub. 4. Fagund. de contr. lib. 5. c. 2. 3. de Lugo tom. 2. de iust. d. 34. sect. 3. Ratio est, quia quilibet potest vendere id, quod est præterea emendabile, & summè est. Notanter, secularia, dixi, quæ sunt ea, quæ Episcopus, si fortè sit Marchio, ut talis est, ut Marchio absolute dare potest; De Ecclesiasticis enim Officiis hic nihil agimus, pertinent enim ad emendationem de Simonia.

4. Sed quæ ratione dignoscat Rex, vel alij, Officium esse absolute sub suo dominio; Respondet, quia signis. Alterum; si absolute de illis disponere possint, hoc est, absque obligatione reddendi rationem ceteri Superiori, de eorum collatione. Alterum, quia immemorabiliter antecessores sine alterius dependentia, seu licentia soliti sunt illa vendere. Confirmatur nam, quando Rex hæc officia iis donat, quos se non esse obituos, ut feceris, vel viris nobilibus, & aule, probabile est ex Azor. loco citato Regem rationem cultatem concedere illa vendendi, seu cum pensionibus